

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

1.1. Konkurrenceloven, der med virkning fra 1. januar 1990 afløste monopolloven og pris- og avance-loven, har til formål at fremme konkurrencen og dermed styrke effektiviteten i produktion og omsætning af varer og tjenesteydelser m.v. ved størst mulig gennemsigtighed vedrørende konkurrenceforhold og ved foranstaltninger imod begrænsninger i erhvervsfriheden og andre skadelige virkninger af konkurrencebegrænsninger.

Ved lovens administration er der konstateret en række uhensigtsmæssigheder, som vedrører dels offentlighedens vidtgående adgang til aktindsigt i Konkurrencerådets sager og dels lovens begrænsede mulighed for hemmeligholdelse af oplysninger under hensyn til virksomheders internationale konkurrencesituation.

1.2. Konkurrencelovens gennemsigtighedsmålsætning forudsætter, at offentligheden har adgang til at gøre sig bekendt med konkurrencerelevante oplysninger i Konkurrencerådets besiddelse. Den nuværende, vidtgående adgang til aktindsigt efter lovens § 10, stk. 1 og 2, kan vedrøre følsomme, virksomhedsinterne oplysninger, som Konkurrencerådet har indhentet eller modtaget til brug for sin vurdering, og hvis offentliggørelse vil være til økonomisk skade for den pågældende virksomhed uden nødvendigvis at fremme konkurrencen i overensstemmelse med lovens målsætning.

Adgangen til aktindsigt i sådanne oplysninger gør virksomhederne tilbageholdende med at afgive oplysningerne.

Tilsvarende gælder i sager om, hvorvidt aftaler m.v. er anmeldelsespligtige til Konkurrencerådet. Konkurrencerådets hensigtsmæssige varetagelse af denne opgave forudsætter, at de oplysninger, som Konkurrencerådet i den forbindelse kommer i besiddelse af, ikke undergives aktindsigt, før der er truffet beslutning om, hvorvidt der er anmeldelsespligt efter konkurrencelovens § 5.

Det fremgår af lovens § 8, at Konkurrencerådet skal foretage og kan offentliggøre undersøgelser. Ordet »kan« blev indføjet i lovteksten for at præcisere, at offentliggørelse kan undlades, hvis dette ikke skønnes at tjene til fremme af lovens formål. Uanset denne præcisering er der tvivl om, hvorvidt en anmodning om aktindsigt i det materiale, der ligger til grund for en undersøgelse – eventuelt en igangværende undersøgelse – kan afvises.

Konkurrencerådets aktive formidling af konkurrencerelevante oplysninger kan ikke fungere på en fornuftig og sammenhængende måde, såfremt offentligheden kan gøre sig bekendt med oplysninger, som Konkurrencerådet enten endnu ikke har truffet endelig beslutning om at offentliggøre eller endog har besluttet ikke at offentliggøre ud fra en vurdering af, at en offentliggørelse ikke vil tjene til fremme af lovens formål.

1.3. Efter lovens § 10, stk. 2, kan virksomhederne kun kræve hemmeligholdelse af ikke-tekniske oplysninger, hvis udlevering eller offentliggørelse af oplysningerne kan medføre væsentlig økonomisk skade, og der foreligger særlige omstændigheder. Særlige omstændigheder kan f.eks. foreligge, hvis der ikke er nogenlunde ligelig adgang til oplysninger om de enkelte, mere betydende danske og udenlandske aktører på det danske marked. Det er derimod efter Konkurrenceankenævnets praksis ikke afgørende, om danske virksomheder som følge af forskelle i lovgivningen eller administrativ praksis ikke kan få tilsvarende oplysninger om forholdene på udenlandske markeder, og dette gælder, selvom danske virksomheder, der både leverer til hjemmemarkedet og eksporterer, dermed bringes i en ulige konkurrencemæssige stilling, når markedet bedømmes under ét.

Hvad angår bedømmelsen af forholdene på det danske marked, har Konkurrenceankenævnet udtalt, at det ikke kan afvises, at en dansk virksomhed, som pålægges indberetningspligt, og hvis indberettede oplysninger er offentligt tilgængelige, i mangel af lighed kan bringes i en vanskelig konkurrencemæssig position over for ikke blot udenlandske virksomheder, som allerede er betydende aktører på det dan-